

BOG
FORBANDEDE FREMSKRIDT
Adam Moe Fejerskov
& Johan Moe Fejerskov
2020, Gyldendal Business

Sådan demokratiserede sociale medier offentligheden – og underminerede demokratiet

“Det var den bedste tid, det var den værste tid; det var visdommens århundrede, det var dårskabens århundrede; [...] det var håbets vår, det var fortvivlelsens vinter; vi havde alt i vente, vi havde intet i vente.”

Sådan lyder den berømte indledning til Charles Dickens roman 'A Tale of Two Cities' om tiden op til Den Franske Revolution. En periode, der var med til at koldstarte demokratiets fremskridt i hele Europa, men som også kastede et frygteligt fransk terrorregime af sig.

Når man har læst 'Forbandede fremskridt', er man fristet til selv at digte videre med mere moderne paradokser:

De sociale medier demokratiserede offentligheden. De sociale medier underminerede demokratiet. Platformene gav os alt lige ved hånden. Platformene stjal vores privatliv. Algoritmerne effektiviserede forvaltningen. Algoritmerne marginaliserede de svageste. Internettet gjorde krigen mindre brutal. Internettet gjorde krigen permanent. »

I bogen giver brødrene Moe Fejerskov os nemlig en god og grundig overflyvning af de teknologiske fremskridt, som har vendt op og ned på verden siden computerens og internettets indtog i sidste århundrede. Fremskridt, som ofte er gode, men som også har vist sig at have alvorlige skyggesider.

Første halvdel af bogen er dedikeret til de engang så beundrede, nu så forhadte techgiganter, mens anden halvdel bevæger sig omkring algoritmisk bias, filantropisk kapitalisme og moderne krigsteknologi.

Igen og igen er temaet det samme: Teknologierne er (for det meste) udviklet med gode intentioner, og ofte er der også gevinst. Men på længere sigt har uforudsete konsekvenser tendens til at stikke af, og vores politiske system kan simpelthen ikke følge med.

Det er et velkendt budskab, og i det hele taget bruges der en del krudt på historier, som man allerede kender, hvis man interesserer sig for teknologi. Facebook er en misinformationscentral, Amazon en monopolistisk muskelspiller, Uber er skruibrækker for regulerede arbejdsmarkeder.

Opsamlingen er glimrende, men der bliver ikke budt på mange overraskende tolkninger. Det kan man savne. Vi får mere resumé end analyse, og der sidder derfor heller ikke den helt store eftersmag efter endt læsning.

Men resuméet er som sagt glimrende, og jeg tror faktisk, at målgruppen vil have stor glæde af bogens mere introducerende tilgang. Hvis man er ny, er det her et godt sted at danne det overblik, som man kan grave sig videre ud i kringelkrogene fra.

Bogen fortjener desuden en stor ros for at dedikere et helt kapitel til den moderne techkulturs idémæssige og ideologiske fundament. Det aspekt nedprioriteres ofte til fordel for de mere realpolitiske, teknologiske eller finansielle hjørner af sagen.

Og det er en skam, for 2021 giver simpelthen meget bedre mening, hvis man også forstår det mærkelige gadekryds af hippie-modkultur, libertarianisme og science fiction, som har været intellektuel muld for de californiske it-iværksættere siden 1970'erne. Deres drømme er nemlig gået i opfyldelse.

BOG
UPSTREAM: THE QUEST TO
SOLVE PROBLEMS BEFORE THEY HAPPEN
Dan Heath
Simon & Schuster

At svømme mod strømmen til kilden

For nylig hørte jeg en miljøekspert sige, at plastikforurening kan sammenlignes med et badeværelse, der er ved at blive oversvømmet: Løsningen er ikke at finde moppen frem. Løsningen er at lukke vandhanen. Nogenlunde sådan kan man også opsummere budskabet i Dan Heaths nye bog. I vores arbejdsliv bruger vi nemlig alt for meget tid på at stoppe huller i spanden i stedet for at finde ud af, hvor vandet egentlig kommer fra. Heath undersøger, hvorfor mennesker har tendens til at symptombehandle, og så giver han gode råd til at lære at svømme mod strømmen til problemets kilde.

PODCAST
UGENS KRISE
Anna Thygesen & Lasse Laursen

Forstå ugens helt store krisehistorie

Hvis der er noget, vi ikke har manglet på det seneste, så er det kriser. Derfor er det en fornøjelse at lytte til en podcast, hvor de kyndige værter skærer ind til benet og begrænser sig til én krise om ugen. I *Ugens Krise* tager Anna Thygesen og Lasse Laursen et dybt spadestik ned i ugens helt store krisehistorie – fra minksagen til Jes Dorph-gate. Hvorfor er krisen opstået, og hvordan bliver den forsøgt håndteret af spindoktorer, modstandere, medier, befolkningen? Stemningen er dejlig uformel, men velfunderet og aldrig letbenet. En glimrende måde at følge med på.